

PARKİNSON HASTALIĞI

Nedir?

İnsan beyninde dopamin üreten hücrelerin çok yoğun olarak bulunduğu substansiya nigra adlı bölgeler bulunur. Bu bölgelerde üretilen ve bir çeşit kimyasal madde olan dopamin, kişinin hareketlerini kontrol etmesine olanak tanıyan striyatum adlı beyin bölgeleri arasındaki iletişimi sağlar. Dopamin hücreleri yüksek miktarda azaldığında dopamin üretimi yetersiz kalarak Parkinson hastalığının belirtilerinden olan ritmik olmayan, uyumsuz, titrek ve akıcı olmayan hareketlerin ortaya çıkmasına neden olur. Anne, baba ya da kardeşte Parkinson hastalığı öyküsü bulunan kişilerde hastalığın görülme oranı, toplumun geneline kıyasla daha yüksektir. Genetik öyküsü bulunan ailelerin fertlerinde hastalık daha genç yaşlarda başlar. Bu durum Parkinson hastalarının %5'ini oluşturur.

İDİL REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

04865513323

<http://idilram.meb.k12.tr>
idilram@gmail.com

Parkinson belirtileri

Parkinson hastalığı beyin sapında dopamin üreten bölgedeki hücre kaybı nedeniyle bu maddenin az salınımı sonucu oluşur. Hastaların hareketleriyle ilişkili olan bu bulguların yanında birçok farklı şikayeti de olabilir.

- Yorgunluk,
- bilişsel fonksiyonlarda azalma,
- depresyon,
- anksiyete,
- davranış bozuklukları,
- görme ile ilgili bozulmalar, kilo kaybı, uyku anormallikleri ve ağrı gibi.

Klasik bulguları titreme, katılık, hareketlerde yavaşlama ve ayakta duruş bozukluğudur.

Parkinson hastalığı sıklıkla yavaş yavaş ortaya çıkar ve vücuttaki bulguları sıklıkla asimetriktir. Kademeli olarak hastalığın durumunda ilerleme görülür. Dopaminergik ilaçlara yanıt vardır.

Parkinson tedavisinde öncelik ilaçtır. İlaç tedavisi ile beyindeki dopamin maddesinin üretim açığı kapatılıyor. İlaçlar mevcut şikayetlerin azalmasını sağlasa da hastalığın ilerlemesini önleyemiyor. Dolayısıyla günümüzde Parkinson'un kesin tedavisi bulunmuyor. Tedavide hastanın yaşı, hastalığın belirtileri ve evresine bağlı olarak tedavi yöntemi belirleniyor.

İlaç tedavisi ile şikayetlerin ortadan kalkması sağlanıyor ve hastalığın ilerlemesi yavaşlatılıyor. Ancak hastalık düzelmeyorsa ya da ilaç kullanımı ile ilişkili yan etkiler ortaya çıkmışsa; cerrahi tedavilere de başvurulabiliyor.

Cerrahi tedavide; beyin pili ve beyne lezyon cerrahisi olmak üzere iki seçenek bulunuyor. Beyin pili yöntemi ile parkinson'un etkinleri önemli ölçüde azaltılıyor ve kişinin hem günlük hayatını hem de konforunu kısıtlayan eylemlerde düzelme görülüyor.

Sağlıklı bir yaşam için belirli aralıklarla kontrollerinizi yaptırmayı ihmal etmeyin.

PARKİNSON HASTALARININ HAYATI NASIL KOLAYLAŞTIRILIR?

- Konuşarak ya da çalan bir şarkıya eşlik ederek yapılan konuşma pratiği
- Konuşamayan hastalar için alfabe, kelime, resim kartlarının kullanımı
- Elde rahat tutulabilen ve kırılmayan materyalden yapılmış çatal, bıçak vb. mutfak malzemelerinin kullanımı
- Halı, kilim gibi ayağa dolanmaya müsait döşemelerin kaldırılması
- Varsa kapı eşiklerinin kaldırılması
- Lavabo önüne konulan tabure ile oturarak kişisel bakımın yapılması
- Banyo ve tuvalet duvarlarına destek amaçlı özel tutacakların takılması
- İçecekler için pipet kullanımı

Hastalığın önlenmesi günümüzde henüz mümkün değil. Parkinson hastalığı ile mücadelede erken teşhis, uygun ilaçlarla doğru tedavi seçimi, fizyoterapi ve egzersiz çok önemli.

Egzersiz sayesinde yürüyüş, denge ve duruş düzelebiliyor. Ayrıca hastalığın depresyon, durgunluk, yorgunluk ve kabızlık gibi başka psikolojik ve fizyolojik tepkileri de olumlu yönde etkileniyor.